

Cena numeru
300 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie mk. 6500
Z przes. poczt.
Miesięcznie „ 8000
poza Łodzią egz. 350
Konto Poczto. Kasy
Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych
nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 5 lutego 1923 r.

Prawdopodobnie wskutek konfiskaty u znosicieli gazet nie wszyscy nasi prenumeratorzy otrzymali wczorajszy numer „Rozwoju”. Ponieważ mamy nadzieję, że sąd okręgowy bezzasadną konfiskatę uchyli, jak to już uczynił w Lublinie z „Głosem Lubelskim” i w Radomiu ze „Słowem Radomskim”, przeto artykuł za który zostało skonfiskowane nasze pismo, powtórzymy poraz wtóry.

WIADOMOSCI POLITYCZNE

O bezpieczeństwo ludności na pograniczu cieszyńskim.

(wp) Wobec nieregulowanych dotychczas stosunków ogólnych między Polską i Czechosłowacją, nie mogły dotąd wejść w życie rozmaite postanowienia władz, tak polskich, jak czechosłowackich, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa publicznego w pasie pogranicznym. Korzystały z tego rozmaite bandy opryszków, niepokojące ludność w okolicach nadgranicznych, które po dokonanych napadzie umykały za granicę, gdzie czuły się bezpiecznymi i bezkarnymi.

Ażebymy przeciwdziałać skutecznie grasowaniu tych band, zawarły władze bezpieczeństwa polskie i czechosłowackie tymczasową umowę, w myśl której wolno organom bezpieczeństwa publicznego, jak żandarmerja, policja i t. p., swobodnie śledzić zbrodniarzy na terytorjum obu państw. Umowa ta okazała się skuteczną, gdyż przy współdziałaniu policji polskiej z czechosłowacką udało się już wykryć kilku znanych i niebezpiecznych opryszków, między innymi ze słynnej bandy Zajca i Grubikowskiego.

Niemcy „ubolewają”.

(wp) W związku z demonstracjami i wykróceniami przed konsulatem polskim w Królewcu, kierownik wydziału dla spraw wschodnich min. spraw zagranicznych, p. Hauschild, odwiedził posła Madeyskiego w Berlinie, wyrażając ubolewanie rządu Rzeszy z powodu tych wypadków i oświadczając, że rząd Rzeszy jaknajbardziej je potępia.

Wizytator z Watykanu.

(wp) Około 15. lutego b. r. ma się udać do Polski ojciec Gannocchi jako wizytator apostołski w celu przeprowadzenia duchownej inspekcji trzech diecezji: przemyskiej, stanisławowskiej i lwowskiej. Misja ojca Gannocchi ma charakter wyłącznie kościelny.

Polak członkiem komitetu ekonomicznego Ligi Narodów.

(wp) Rada Ligi mianowała p. Antoniego Wieniawskiego członkiem komitetu ekonomicznego i finansowego Ligi Narodów. Do zakresu prac komisji włączono m. in. również sprawę finansów Austrii i wolnego miasta Gdańska.

Druga konfiskata „Rozwoju”.

Wczoraj o godz. 9 rano zjawił się w redakcji naszego dziennika urzędnik Komisarjatu Rządu w towarzystwie 4—ch policjantów i wręczył nam następujące pismo:

Do P. Wydawcy „Rozwoju”

Na zas. art. 27 „Dekretu w przedm. tymcz. przepisów prasowych” nakładam areszt na nr. 33 z dn. 4. 2. 23 r. czasopisma „Rozwój”, a to za umieszczenie na str. 3 artykułu p. t. „Miejmy odwagę się przyznać”, w którym m. i. umieszczone są wyjątki z enuncjacji politycznej Niewiadomskiego.

Komisarz Rządu na m. Łódź
(podpis nieczytelny)

Urzędnik Komisarjatu przeprowadził w redakcji, administracji i hali maszyn ścisłą rewizję, w rezultacie której skonfiskowano 33 (trzydzieści trzy) egzemplarze naszego pisma t. j. resztę nakładu, który już do tej pory (godz. 9 rano) był rozsprzedany. Zniszczono również na maszynie rotacyjnej płyty z tekstem danego numeru.

Policja, tak jak w piątek, również i wczoraj konfiskowała pojedyncze egzemplarze w biurach dzienników, u sprzedawców, roznosicieli jak również w kawiarniach, restauracjach i wszelkich lokalach publicznych.

Wystawa w Katowicach

LICZNA FREKWENCJA. — NIEMCY ŚLĄSCY O WYSTAWIE.

KATOWICE 4. 2. (AW) Dziś, w niedzielę, frekwencja publiczności na wystawie przemysłowej była niezwykle duża, co odbiło się także na ruchu ulicznym. We wszystkich trzech gmachach, w których mieszczą się ekspozycje, snuły się do wieczora tłumy publiczności z całej Polski, zwiedzające wystawę.

KATOWICE 4. 2. (AW) Dzisiejsze wydanie „Kattowitzer Zeitung”, organu niemieckiego poświęcone jest specjalnie wystawie przemysłowej. M. in. zwraca uwagę bardzo przychylny dla wystawy artykuł, w którym dziennik podnosi, że, mimo wielu przeszkód, jak krótkość czasu, trudności transportowe i brak pomieszczenia, projekt wystawy został urzeczywistniony w sposób, nakazujący szacunek.

Zdaniem autora artykułu, wykazała wy-

stawa, że Polska może już dziś dostarczyć Śląskowi wielu towarów, których nie trzeba będzie sprowadzać z zagranicy.

Opisując wystawę, zauważa „Kattowitzer Zeitung”, że bardzo poważnie przedstawił się dział metalowy, tekstylny, chemiczno-techniczny, oraz branży szewskiej i siodlarskiej. Niektóre produkty przemysłu spożywczego, jak np. konserwy, owoce, są tak doborowej jakości, że z łatwością mogą konkurować na rynkach zagranicznych.

Wystawa nie jest zupełna, pisze „Kattowitzer Zeitung”, i nie może dać całkowitego obrazu zdolności wytwórczej Polski. Powodzenie przemysłu polskiego na Górnym Śląsku będzie zależało od cen towarów, ich taniości, zaufania, jakie producent polski zdoła wzbudzić w kołach spożywców, korzystnych warunków wymiany towarów i t.

Sprawa długów Anglii w Ameryce.

OSTATECZNE PODPISANIE UKŁADU.

WIEDEN, 4. 2. (AW) „Neue Freie Presse” donosi z Waszyngtonu, że układ, dotyczący długów angielsko— amerykańskich, został ostatecznie podpisany. Ustalono sumę długu na 4.604.128.085 dolarów, którego część ma być spła-

cona zaraz gotówką, a na resztę wda Anglija obligacjami, umarzalną w rocznych ratach.

Cały dług będzie umorzony w ciągu 62 lat. Odsetki od długu mają wynosić 3 proc. do r. 1923, później zaś 3 i pół procent.

Likwidacja strajku w Gdańsku

GDANSK 4. 2. (AW) Przez całą niedzielę popołudniu odbywały się rokowania dyrekcji kolejowej z pracownikami. Dyrekcja, która początkowo zamierzała poślagnąć strajkujących pracowników do odpowiedzialności, ze względu na naruszenie umowy, odstąpiła od tego zamiaru pod wpływem motywów wyłuszczonej przez związek kolejowy.

Biorąc pod uwagę ciężkie położenie pracowników, spowodowane nieustannym wzrostem cen drożyzny, przyznała dyrekcja kolejarzom 15 proc. podwyżki za drugą połowę stycznia, oraz 45 proc. za luty. Wszyscy strajkujący przystąpili już w godzinach wieczornych do pracy. Ruch pociągów osobowych i towarowych odbywa się normalnie.

Zerwanie konferencji w Lozannie?

ODPOWIEDZ TURECKA W SPRAWIE PROJEKTU TRAKTATU.

LOZANNA 4 (PA) Godz. 13. 30. Turcy wręczyli sprzymierzonym obszerną odpowiedź, zawierającą szereg obiekcyj przeciw projektowi traktatu, dotyczących zwłaszcza sprawy Mossulu oraz przedsięwzięciom cudzoziemskim w Turcji. Pierwsze wrażenie, jakie wywarła ta odpowiedź na sprzymierzonych, jest raczej dodatnie. O godz. 14. ej zebrała się delegacja aliantów w celu zbadania odpowiedzi tureckiej.

TURCY OPUSZCZAJĄ POSIEDZENIE.

LOZANNA. 4. (PAT) Godz. 20. 35. Turcy opuścili posiedzenie, nie podpisawszy traktatu pokojowego. Sprzymierzeni upoważnili delegata francuskiego Bompard, do poczynienia u Ismeta baszy ostatnich usiłowań pojednawczych. Lord Curzon ponownie odroczył swój wyjazd na kilka godzin i obecnie odbywa naradę z Ismetem baszą.

Okupacja zagłębia Ruhry.

ZAGŁĘBIE RUHRY ODCIĘTE ZUPEŁNIE.

DUESSELDORF, 4. (PAT) Francuzi zajęli Vohwinkel, Lenzel i Bergbaum w okręgu Remscheig, doprowadzając w ten sposób odcięcie okupowanego obszaru Ruhr do końca.

„PRZYJEMNOŚCI“ OKUPACJI.

DUISBURG 4 (PAT) Zatrzymano tu samochód pocztowy, który — jak się okazało — przewoził większą ilość rewolwerów. W miejscowości Castel pod Moguncją wartownik francuski postrzeł pewnego Niemca w chwili, gdy ten po rozkryciu szyn na torze kolejowym, usiłował zbiec.

POLEPSZENIE SYTUACJI.

DUESSELDORF 4 (PAT) W sytuacji naogół zauważalnej się dalej odprężenie. Praca ma prawie wszędzie przebieg normalny. Połączenie telefoniczne i telefoniczne stale ulega poprawie. Jedyne nie tylko kolejarze niemieccy w Duesseldorfie i Duisburgu w dalszym ciągu strajkują. W Essen kolejarze strajkują częściowo, a w Nadrenji komunikacja kolejowa wolał się poprawia. Strajk trwa tylko w Moguncji oraz na dworcu w Kolonii. Połączenia obsługiwane przez kolejarzy francuskich kursują normalnie.

SOCJALIŚCI NIE PÓJDA Z PRZEMYSŁOWCAMI?

DUESSELDORF 4 (PAT) Na posiedzeniu tutejszej partii socjalistycznej przywódcy stronnictwa oświadczyli że proletarijat niemiecki nie będzie współdziałał w prowadzeniu tej gry, jaka się podoba wielkim przemysłowcom zagłębia Ruhr, którzy propagują obecnie hasło poddania się rozkazom, idącym z Berlina, a w r. 1918 nie cofali się przed myślą pokawałkowania Rzeszy.

STRAJK KOLEJARZY W HOCHST.

FRANKFURT, 4. (PAT) Ponieważ Francuzi na dworcu Höchst urządzili graniczny dworzec celny i obsadzili wszystkie gmachy dworca i tory kolejowe niemieccy kolejarze tego dworca przystąpili w sobotę do strajku.

ANGLJA ZMIENIA PRZEKONANIE?

PARYŻ 4 (PAT) „Matin“ potwierdza, że delegat angielski w komisji odszkodowań Bradbury zaniechał nadal systemu wstrzymywania się od głosowania i wraz z Francją, Belgją i Włochami głosował za protestem przeciw faktowi, że Niemcy, rzekomo niewypłacalne, używają znacznych sum niemieckim przedsiębiorstwom okrętowym

głuchy na te żądania, że żydzi zagranicą mogą się powoływać na „tolerancję na uniwersytetach polskich“.

W Polsce „numerus clausus“ żydzi zwalczają jako „antysemityzm“, „pogwałcenie konstytucji“ i t. p. Natomiast małej Łotwie, posiadającej w dodatku rządy radykalne, żydzi nie śmiały rzucać takich oskarżeń.

Żydzi wiedzą, że Łotysze umieliby pokroić takie wybryki i dlatego przemawiają do nich inaczej, niż do nas.

Takie są skutki żydofilstwa naszej lewicy.

Kompromitacja gorliwości władz administracyjnych.

Z Lublina donoszą nam: Sąd okręgowy tutejszy na ostatnim posiedzeniu gospodarczym powziął decyzję, zwalniającą Nr. 30 „Głosu Lubelskiego“ z dn. 1. 2. r. b. od konfiskaty, zarządzanej przez władze administracyjne za druk listu otwartego ś. p. El. Niewiadomskiego.

Decyzja ta opiewa, że w wzmiankowanej odezwie niema cech przestępstwa. Prokurator, jak się dowiadujemy, nie wniósł zaskarżenia przeciwko powyższemu orzeczeniu.

Wobec tego druk listu otwartego ś. p. Niewiadomskiego jest dozwolony.

Z ostatniej chwili.

POMOC DLA AUSTRII.

Rokowania o pożyczkę.

WIEN 4. 2. (AW) Rokowania austriackiego rządu z grupą finansistów angielskich o pożyczkę dla Austrii rozpoczną się w Londynie w nadchodzący czwartek. W rokowaniach weźmie udział austriacki minister finansów.

WYBUCH WULKANU WE WŁOSZECH.

RZYM, 4. (PAT) Z Saicie (okręg Udine, południowe Włochy) donoszą, że w miejscowości Francenigo nastąpił wybuch wulkanu. Krater przez kilka godzin nieustannie wyrzucał lawę i płomień. Ludność w panice opuszcza miejscowość. Istnieje obawa, że Francenigo zostanie doszczętnie zniszczone.

ZAKOŃCZENIE SESJI RADY LIGI NARODÓW.

PARYŻ 4 (PAT) Rada Ligi Narodów zakończyła swe prace, wyznaczając termin następnej sesji na kwiecień.

KOBIETY IRLANDZKIE PROTESTUJĄ.

PARYŻ 4 (PAT) Do Pałacu Luksemburskiego, gdzie obraduje Rada Ligi, przybyła delegacja kobiet irlandzkich i wręczyła protest przeciwko egzekucjom, dokonywanym w Irlandji.

POGRZEB OFIAR KATASTROFY GÓRNICZEJ.

KATOWICE 4. 2. (AW) W niedzielę 4 b.m. odbył się pogrzeb ofiar katastrofy w kopalni węgla Heinitz. Zwłoki odwieziono na cmentarz w Rozbarku i tam pochowano we wspólnym grobie.

ZGON KS. WAJDY.

KATOWICE, 4. Działacz śląski i poseł do sejmu pruskiego i sejmu prowincjonalnego ks. proboszcz Józef Wajda zmarł w sobotę, dożywszy lat 73 w Wielkich Hajdukach pod Katowicami, dokąd musiał się schronić przed terrorem niemieckim. Zmarły już od dłuższego czasu nie przebywał w swej parafji z powodu groźnego mu niebezpieczeństwa utraty życia.

Mussolini o polityce zagran. Włoch

RZYM (PAT) Mussolini, składając na posiedzeniu rady ministrów oświadczenie w sprawie polityki zagranicznej Włoch, zaznaczył iż zaniepokojenie, jakie ujawniała mała ententa, ustało. Dalej premier podniósł fakt zawarcia układu włosko — polskiego w sprawie nafty.

Mówiąc o sporze polskolitevskim Mussolini oświadczył, iż należy uznać interesy i prawa Litwy do Klaipedy jest jednak rzeczą niedopuszczalną, aby Litwa podejmowała decyzję w sprawach, które podlegają kompetencji państw sojusznicych. Włochy niemniej łącznie z państwami sojuszniczymi zajęły się sprawą wysła-

nia do Klaipedy komisji powołanej do zbadania sytuacji na miejscu.

Mussolini zaznaczył też, iż pomimo wszelkich alarmów sytuacja w Lozannie i w Zagłębiu Ruhry polepsza się. Można się spodziewać, iż w Lozannie osiągnięte zostanie pokojowe załatwienie sprawy bliskiego Wschodu, co zdaniem premiera zawdzięczać należy w znacznej mierze Włochom.

W sprawie Klaipedy premier oświadczył, iż Włochy pracują solidarnie z aliantami nad sprawą uregulowania sytuacji.

Gabinet zaaprobował jednomyślnie politykę zagraniczną Mussoliniego.

Walka o „numerus clausus“.

I ŁOTYSZE BRONIA SIĘ PRZED ZALEWEM ŻYDOWSKIM. — FAŁSZYWA POCHWAŁA TOLERANCJI POLSKIEJ.

Przedłożony rządowi i sejmowi łotewskiemu memoriał w sprawie wprowadzenia norm procentowych przy przyjmowaniu żydów na uniwersytet — wywołał energiczny protest posłów żydowskich, w którym to proteście wskazywało się między innymi na tolerancję, panującą w uniwersytetach polskich.

Po Czechach, Austrii oraz Rumunji i na Łotwie powstał ruch obronny przeciw zalewowi żydowskiemu. I oto żydzi łotewscy, jako na główny argument, powołują się na „tolerancję,

panującą na uniwersytetach polskich“. „Patrzcie — wołają żydzi łotewscy — Polska, która ma żydów więcej, niż Łotwa, Rumunja i Austria — razem wzięte, nie czuje się zagrożona przez żydów“.

My w Polsce wiemy, że jest to bezcelne kłamstwo. Właśnie w Polsce cały ogół studentów polskich domaga się ograniczenia liczby żydów na uniwersytetach do normy, odpowiadającej liczebności ludności żydowskiej w Polsce. Rząd lewicowy gen. Sikorskiego jest tak

Walczy z paskarstwem!

KRONIKA

Walka z drożyzną w Łodzi.

— Kalendarzyk.

Poniedziałek dn. 5 lutego Agaty P. M.
Wschód słońca g. 7 m. 30
Zachód g. 4 m. 10

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Człowiek z budki suflera”
Filharmonja (Dzielnia 20)

Teatr „Scala” (Cegielniana 18)

„Casino” (Piotrkowska 67)

Sodoma i Gomora

„Odeon” (Przejazd 2)

Zona prokuratora.

„Luna” (Przejazd 1)

Lukrezja Borgia

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

Miłość Książęca

Spół. Pracow. Państw. (Sienkiewicza 40)

Romans córki gałganiarki.

„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej)

Szalony pościg

Miejska Biblioteka Publicz. (Andrzeja 14)

otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

— Kalendarzyk historyczny.

1703 Szwedzi zajmują Warszawę

Wiadomości bieżące

— Zmiana ceny pożywki złotej.

Ministerstwo skarbu podaje do wiadomości: Rozporządzeniem ministerstwa skarbu z dn. 3 br. została zniesiona od 5 lutego wartość emisji obligacji ośmioprocentowej państwowej pożyczki złotej z r. 1922, a mianowicie za podstawę obliczenia przyjęto cenę złotej polskiej na 5.500 mk. polskich, co wyniesie za obligację wartości 10.000 mk. i 10 złotych — 65.000 mk. polskich, oraz za obligację 50.000 mk. polskich i 50 złotych — 325.000 mk. polskich.

— Z rady miejskiej.

b) Na jutro wyznaczone zostało posiedzenie rady miejskiej. Na porządku dziennym znajdują się m. in. następujące sprawy:

Referat komisji specjalnej w sprawie nadużyć radnych R. M. Arndta i Helmana, zmiana uchwały rady miejskiej w sprawie oddania gruntu pod budowę państwowego zakładu badania artykułów pierwszej potrzeby, budowy centralnej stajni miejskiej, otwarcia szkoły wraz z internatem dla moralnie zaniedbanych dziewcząt oraz sprawa przewlekłego załatwiania przez rząd projektów po datkowych samorządów miejskich.

— Walka z paskarstwem.

s) Pociągnięto do odpowiedzialności sądowej właściciela sklepu rzeźniczego znajdującego się przy ul. Brzezińskiej nr. 33 za pobieranie nadmiernie wygórowanych cen za mięso.

Wypadki i kradzieże

— Przejechanie.

b) Na szosie Pabjanickiej samochód powozowy przez szofera Gustawa Zepina najechał na przechodzącego Witolda Kopezyńskiego zam. przy ul. Ogrodowej 33 na Starem Rokielu Kopezyński uległ skaleczeniu twarzy. Zawezwane pogotowie odwiozło go do szpitala Anny, Marii.

— Włóczęgostwo.

s) Wczoraj na dworcu Łódź-Fabryczna została zatrzymana nieposiadająca żadnych dowodów osobistych i niemająca miejsca stałego zamieszkania, niejaka Golba Janina. W komisariacie rzędu wyjaśniło się, że Golba przybyła z Niemiec nielegalnie.

— Najście mieszkania.

s) Do mieszkania niejakiego Skolińskiego Adama zamieszkałego przy ul. Przedzalanianej 56 weszli Wagenbitter Zygmunt i Dytrych Artur zamieszkałi w tymże domu i poczęli awanturować się przyczem chcieli pobić właściciela domu.

— Oszustwo.

s) Przybylska Leja zamieszkała przy ul.

BIERNOŚĆ OBYWATELI. — SZKODLIWE POŚREDNICTWO. — WYKUPYWANIE TOWARÓW I ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH. — BEZSIŁNOŚĆ WŁADZ. — NA PROWINCJI JESZCZE GORZEJ. — NASTAPI POPRAWA?

b) Przewodniczący referatu do walki z lichwą uskarża się na bierność obywateli w stosunku do poczynań władz w zakresie walki z lichwą. Niejednokrotnie obywatele idą na rękę paskarzom, przeskadzając w prowadzeniu śledztwa.

Mimo to referat pracuje intensywnie i w ciągu 3 miesięcznej swej działalności ukarał około 600 paskarzy na ogólną sumę 35 milionów. W 20 wypadkach zastosowano areszt bezwzględny do 3-miesięcy. Lotny oddział kontrolujący sklepy i targi sporządza do 70-ciu protokołów dziennie.

Zdaniem dr. Grabowskiego, przyczyniają się w znacznej mierze do wzrostu drożyzny pośrednicy — spekulanci, którzy w czasie haussy cen towarów kapitały swoje lokują w towarach. Aby zaś takowe nabyć ofiarują cenę wyższą od ceny rynkowej, płaconej przez zawodowych kupców. Następnie, skupiwszy towar w większej ilości magazynują takowe i ukrywają przez dłuższy czas jak to ostatnio kontrolę w składach ekspedycyjnych ujawniły. Szczególnie handel artykułami żywnościowymi oparowany został przez tego rodzaju pośredników, tak że piekarze, rzeźnicy i inni artykułów tych nabyć nie mogą u źródła, lecz dopiero z trzeciej albo czwartej ręki.

Przeciw tym pośrednikom ustawa o zwalczaniu

lichwy nie posiada dostatecznej prężności, wskutek czego rada ministrów zmuszona była wydać specjalne rozporządzenie, i jest nadzieja, że przy wykonywaniu tego rozporządzenia uda się władzom administracyjnym wytepić to zbrodnicze pośrednictwo. Organem policyjnym wydano rozporządzenie, aby bezwzględnie pociągały do odpowiedzialności każdego pośrednika, trudniącego się tego rodzaju procederem, a nie posiadającego uprawnień handlowego i własnych składów. Na towary, które są przedmiotem tego pośrednictwa nakładają się areszt.

Co do prowincji to ceny są wyższe dlatego, jak twierdzą zainteresowani kupcy łódzcy ponieważ piekarze i rzeźnicy nie podlegają tam kontroli, wobec czego paskarstwo rozpanoszyło się w najlepsze. Jasnym jest, że taki stan rzeczy odbija się ujemnie na cenach w Łodzi ponieważ kupcy łódzcy przy nabywaniu towaru, bydła i trzody licytować się muszą z kupcami prowincjonalnymi, aby nabyć żądany towar.

Brak mąki powodują producenci rolni, którzy z powodu spadku marki, powstrzymują się od sprzedaży zboża i nie dostarczają takowego do młynów, wyczekując lepszej konjunktury.

Krótkiej nr. 2 zameldowała w komisariacie policji że przy wymianie 11 dolarów na marki polskie w bramie przy ul. Południowej 2 nieznanymi mężczyzną i kobietą zamiast 874 tysięcy marek dali jej tylko 170 tysięcy i zbiegli.

— Defraudacja.

s) Prokurent firmy „Brygada” Tadeusz Hejman zameldował policji, że urzędnicy tejże firmy Antoni Batowski, Marjan Orwin oraz Kwiatkowski zdefraudowali 1.500.000 poczem zbiegli.

— Kolejarz złodziejem.

b) Na stacji Łódź-kaliska zatrzymano pracownika kolejowego Rocha Słektarskiego za kradzież wełny z terenu kolejowego.

— Małoletni złodzieje.

s) Za kradzież węgla z terenu kolejowego na stacji Karolew zatrzymano niejakiego Jana Masztalarza, lat 14. Sprawę skierowano do sądu pokoju dla małoletnich, zaś chłopca oddano pod opiekę rodziców.

— Kradzieże.

Z fabryki mydła „Kantor” przy ul. Zachodniej 35 skradziono skrzynkę mydła. Sprawców kradzieży Trzyńskiego Leonarda, Bednarskiego Antoniego aresztowano a mydło odebrano.

Z farbiarni przy ul. Lutomińskiej należącej do S. Wolfa skradziono kościół miedziany wartości 100.000 mk. O kradzież podejrzewani są Małgorzata Kasprzak i jej syn Józef zamieszkałi przy ul. Lutomińskiej 9.

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj dwa przeszeń rob. i intelig. „Człowiek z budki suflera” z p. p. Wiśniewskim, Wrzesniowska, Dębiczem, Tańskim, Oswaldem, Rzęckim i Rodowiczową w głównych rolach.

Abecadło polityczne „Szopki”.

(wyjątki)

„Szopka” w ostatnim swym (5) numerze podaje wyciągi z dzieła p. t. „Mały Premjer”, encyklopedycznie ułożonego podręcznika „dla naszych premjerów i ministrów z Bożej łaski, który wprost od królów chorych na księgosusz lub od ówczesnych w rodzaju: „bacznosć”, „spocznij” wędrują na fotele prezydjalne”. Oto kilka wyjątków:

„Abecadło polityczne” dobre jest jeżeli premjer zna, ale jeżeli nie zna, to też nie nie

szkodzi: pierwszy lepszy Grünbaum podpowie”. „Autor” o ile żyd, to — mazeltopf”. autor zaś polak lepiej, gdyż siedzi pod kluczem w Mokotowie”.

„Bujda na resorach” — zapewnienia patryjotyczne Lewicy”...

„Gudłaj” vel Parszywiec nowotwór zarażliwy, którym dotknięte są nowe ciała prawodawcze”. Niszczy tkanki polskie i tużąc się niemi sam nader bujnie się rozrasta. Gudłaj walutowy, podgatunek z rodzaju draniowatych, niszczy specjalnie markę polską”...

„Icek” — przypuszczalne imię następnego prezydenta Rzeczypospolitej, który będzie obrany po ukończeniu kadencji obecnego”.

„Jaródek” zachciało się Zosi — Polacy też chcieliby mieć w Polsce rząd, pracujący dla dobra kraju”... i t. d.

Ze świata

NAJWIEKSZY CMENTARZ WOJENNY ŚWIATA.

(6) Wystąpiła niedawno ekspedycja austriackiego Czerwonego Krzyża powróciła po sześciotygodniowym pobycie we Włoszech. Celem ekspedycji było ekhumowanie i przewiezienie do kraju zwłok poległych w czasie wojny oficerów i żołnierzy austriackich, na życzenie i koszt odnośnych rodzin zmarłych.

Ekspedycja zwiedziła kilkakrotnie cmentarzy włoskich z czasu wojny: przeważnie wszystkie utrzymywane są z pietyzmem i we wzorowym porządku.

Najspanialszy jest cmentarz poległych w Redi puglia nad Isonzo Lecz wprost strasznie się robi, gdy się pomyśli, że ci bracia ta nekropolja zawiera ciała przeszło 5 000 ludzi młodych i zdrowych, którzy gromadnie zginęli tam od ognia wojny!

Cmentarz ten zajmuje całkowicie stoki samotnie stojącego tam kopciastego wzgórza. Na wierzchołku jego zbudowano zbiorowy pomnik dla poległych w kształcie wieży. Na szczycie tej wieży mieści się światła, tak że wieża ta służy zarazem za rodzaj drogowy i latarni morskiej — światła to bowiem widzi się na całym płaskowzgórzu Karatu i nanosi na mozaikę Adijatyckiem.

PROFESOR MUZYKI A MULARZ.

(8) Dzienniki monachijskie opowiadają następujące zdarzenie prawdziwe:

Do jednego z monachijskich profesorów muzyki zgłosił się mularz z oświadczeniem, że pragnąłby dać córce wyższe wykształcenie, byłoby więc jego życzeniem, aby nauczyła się dobrze grać na fortepianie. Profesor jest znany ze swych zdolności pedagogicznych, może więc zechciałby oddać i jego córce lekcje gry fortepianowej trzy razy tygodniowo. Profesor zgadza się na propozycję wyrażając radość ze szlachetnych zamiarów klienta, które należy poprzeć, żąda więc za godzinę lekcji tylko tyle, co mularz zarabia za godzinę swej pracy.

— Ależ to bezczelność! — woła oburzony rzeźbiarz i wymyślając biednemu profesorowi opuszcza jego mieszkanie.

Komentarze są tu chyba zbyt czarne.

Przemysł i handel

Dlaczego ziemiopłody drożeją?

(=) W ostatnich czasach, jeszcze przed szalejącą wycieczką walut, notowania ziemiopłodów na wszystkich krajowych giełdach zbożowych wznosiły się nadzwyczaj szybko i napozór bez jakichś widomych powodów, gdyż kurs marki w tym okresie nie ulegał zasadniczym zmianom i trzymał się na poziomie około 18 tys. za dolar.

Za mało jednak — jak słusznie pisze „Kurjer Polski”, poza sensacyjnymi i przeważnie mijającymi się z celem i niesłusznymi wzmiankami w pewnych dziennikach, pisze się u nas i zastanawia nad faktycznymi przyczynami wzrostu cen zboża.

Przyczyny te są bardzo proste i wyraźne, lecz naogół o nich albo się nie wie, albo się nie chce wiedzieć.

Jest to chaotyczny, pozbawiony wszelkiej planowości sposób zakupów, dokonywany w celach aprowizacyjnych przez nasze organy państwowe i komunalne. Nie poczyniono w odpowiednim czasie, chociażby minimum zapasów, a potem kupuje się za wszelką cenę w okresie najmniej sprzyjającym kiedy ze względu na klimatycznych trudności jest młocka i dostawy kołowe do stacji kolejowych. Mało tego. Wojsko i magistraty zawierają umowy na dostawę zboża z niezawsze odpowiednimi i słusznymi pośrednikami w warunkach, na dostawy dokonywane będą po cenach, notowanych przez giełdy w dniach dostaw, by w ten sposób osiągać kolosalne zyski. Są to fakty nie

wymagające dalszych komentarzy. Należałoby tylko zwrócić na nie baczną uwagę. Tolerowanie czegoś podobnego jest niedopuszczalne ze względów ogólnopństwowych.

Istnieje przecież T-wo aprowizacji miast, Związek miast, istnieją również odpowiednie organy min. wojny, które powinny wniknąć w tę sprawę, z góry opracowywać plan zakupów, a w każdym razie i pod każdym pozorem nie powinny zawierać umów, które zdają nabywcy na łaskę dostawcy i które tak szkodliwie odbijają się na gospodarce krajowej.

Z życia gospodarczego Rosji.

(=) Sowiecki trust budowlany maszyn, znany pod nazwą „Gomza” przeżywa obecnie ostry kryzys. Brak zamówień na wagony zmusił do zamknięcia oddziałów budowy wagonów na fabrykach Mytiszczeńskiej, Briańskiej, Kołomieńskiej i Sormowskiej; w obecnej terminologii sowieckiej zamknięcie cechu nazywa się skromnie „konserwacją”.

Wskutek tego w fabryce Kołomieńskiej zwolniono 578 robotników i 47 urzędników, w fabryce Sormowskiej zwolniono 524 robotników i 48 urzędników; produkcja obydwóch tych fabryk wskutek tego zmniejszyła się o 13—14 proc. W fabryce Mytiszczeńskiej, wskutek zamknięcia cechu budowy wagonów produkcja zmniejszyła się o 64 proc. i obecna wytwórczość nie przewyższa 15 proc. produkcji przedwojennej. Podobna sytuacja wogóle uniemożliwia dalszą działalność fabryki i cała fabryka będzie musiała być „zakonserwowana”, przy czym ulegnie zwolnieniu 1.150 robotników i 125 urzędników.

W olbrzymich Briańskich zakładach obecna produkcja również nie przewyższa 16 proc. przedwojennej produkcji, co czyni dalszą eksploatację tych zakładów ekonomicznie nonsensem; zostają one również „zakonserwowane”, a 5 tys. robotników i 1 tys. innych funkcjonariuszy zostanie zwolnieni. Ogółem więc będzie zwolnionych 7.412 robotników i 1.230 innych funkcjonariuszy. Tak zwana konserwacja Mytiszczeńskich i Briańskich zakładów będzie kosztowała 35 tys. rubli złotych miesięcznie. Wogóle sytuacja finansowa „Gomzy” — w grudniu stała się krytyczną wskutek tego, że rada pracy i obrony dotąd nie zatwierdziła zamówień, które ten trust miał otrzymać od komisariatu komunikacji i innych instytucji sowieckich.

Wskutek tego styczeń rb. będzie nadzwyczaj ciężkim dla trustu sowieckiego. Wskutek braku kapitału obrotowego i niedostatecznego popytu na zapalki, trust fabryk zapalek musiał czasowo zamknąć szereg fabryk, należących do trustu, Mianowicie zamknięto 7 fabryk, należących do trustu polskiego 1 — trustu białoruskiego i 2 — do trustu penzeńskiego. Fabryki te ulegają tak zwanej konserwacji.

W sprawie naszej polityki gospod.

(=) Na zjeździe przemysłowców w Poznaniu z końcem ub. m. powzięto między innymi uchwałę następującą: Wychodząc z założenia, że jedynie wolna konkurencja prowadzić może do rozwinięcia wytwórczości przemysłu jako też wzmoczenia dochodów skarbowych rząd domaga się porzucenia dotychczasowej polityki statystycznej, monopolowej i przejścia do polityki swobody gospodarczej.

Szkoła tańca St. Zaborskiego

ul. Dzielna 31 I piętro.

do rozpoczynającego się kursu **MAZURA**

przyjmie jeszcze kilka par. Zapisy codziennie od godz. 7—9 wiecz. 20232

Szkoła tańca w. LIPINSKIEGO

Piotrkowska 108 212K1

Grupa „C” rozpoczyna we wtorek 6 b.m. o 7 m. 15 In formacje: Ewangelicka 17, front III p.

Najlepsza, najhigieniczniejsza przysypka dla dzieci

Puder „DZIOZI” z kognikiem Sprzedawca apteki i składy apteczne. Apteka W. Sokolewicz Przejazd 19. (64K10)

Kupuję

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobe i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciwombanku I p. Z. Milich. 215K20

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9—2 i 6—8. Panie od 5—6 5157

Placę

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, garderobe Konstantynowska 7, Milich prawa oficyna, I-sze piętro

Potrzebny zaraz

goniec.

Zgłaszać się do Sp. Akc. „Polon” w Łodzi, ul. Piotrkowska 164. 209b

Potrzebna

inteligentna dziewczyna do dziecka na wyjazd do Kolu-szek Zgłaszać się od wtorku Kilińskiego 83—22 (204K1)

Odmrozenie

Maść (z kognikiem) „Mrozol” leczy, goi ranki za pobiega odmrażaniu kończyn. Sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka W. Sokolewicz Przejazd № 19 apteka (wprost poczty). (4825K)

Egzemę, Liszaje i t. p.

usuwa maść. „Lain Age” sprzedają apteki i składy apteczne Apteka W. Sokolewicz Przejazd № 19 (wprost poczty) (62K10)

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchórze, Wiewiórki, Sobole, Kangury i t. p. Kupimy nietylko te, które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przy niestępie do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Przyślij skórę na próbkę a damy Ci cenę. Kupujemy tylko świeże skóry **S. FIRTKO**

426 Penn Ave. Pittsburgh Pa United States of America 503K1

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódziecki Piotrkowska 108 6262—0

A Kredens, stół krzesła, szafy, łóżka, otomany, łóżeczko białe, biurko, etażerkę sprzedam. Piotrkowska 261—4 front. 759—6

Majątki ziemskie, gospodarstwo domy, wille, młyny, interesy handlowe ma do sprzedania biuro Taszyckiego, Łódź, Piotrkowska 90, telefon 840. 638—5

Place przy Sienkiewiczówce do sprzedania Wiadomość Pajnińska 59. 845—5

Maszyna Singera do sprzedania oraz motor benzynowy 12 koni sił bieżących i magnet, 6-ciu cylindrowe, Piotrkowska 284 Komorowski. 763—2

Sprzedam jedenscie morgów w wyborowych łąk w Łęczyskiem. Lokata kapitału i procent zapewniony. Wiadomość: Zgierska 64, Kładkowski. 767—4

Do sprzedania majątki ziemskie gospodarstwa różne, domy, wille, młyny, fabryki, place i różne przedsiębiorstwa handlowe ma biuro „Fortuna” Wólczan-ska 165. 802—11

Okazy. Używany kredens ciemny do sprzedania Juljusza 26 lewa of. I p. 865—3

Rower z wolnym kołem sprzedam ul. Główna 67 Richter. 885—2

Różne:

Dwóch inteligentnych panów poszukują pokoju umeblowanego. Oferty do „Rozwoju” pod „H. L. M.”. 847 5

Potrzebni chłopcy do zakładu rybarskiego Nawrot 52 Dłuzych. 851—5

Przystąpię do spółki z udziałem pracy do lepszego interesu z kapitałem 5 milionów. Oferty do Rozwoju pod W. K. 864—2

Potrzebny dozorca domu bezdzietny, lat 40, Kilińskiego 158-a. Zgłosić się do gospodarza. 849—5

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Potrzebny zdolny czeadnik kra-wiecki Długa № 71. 867—2

Młody inteligentny człowiek 5-cio klasowym wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek pracy Oferty pod Młody do Rozwoju 856—5

Student poszukuje jakiegokolwiek pracy, najchętniej w biurze handlowym albo banku. Oferty: poczta Żelów, Daniel Szyliński. 569—2

Zagubione dokumenty

Jedrzejewski Antoni zagubił kartę powołania wydaną z P. K. U. w Łodzi. 838—5

Grzejak Jan zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi 850—5

Czekalski Adam zagubił paszport rosyjski wydany z gm. Leśmierz, pow. Łęczycki oraz wizę wydaną z konsulatu polskiego w Berlinie. 859—5

Warycha Kornela zagubiła paszport polski wydany w gm. Rąbień. 848—3

Lubowski Edmund zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi. 852—5

Jastonek Antoni zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P. K. U. w Sieradzu. 860—5

Pietrowski Jan zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 855—3

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Pietrowski Jan zagubił kartę demobilizacji wydaną z kadry 86 p. w Wilnie. 853—5

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 750 mk., za tekstem 500 mk., zwykłe 300 mk., wstawił 450 mk., necrologi 500 mk., komunikaty 500 mk.; za wiersz nonparelony lub też inne 100 proc. drożej. Stronice przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 tony, za tekstem 5 tony. Artykuły bez ograniczenia wycenione w zł. 1000. Ogłoszenia zamieszczonego przed godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychozenie ogłoszen administracja nie odpowiada. Każda nowa podwzka obowiązuje od dnia jej wstąpienia do druku. „Rozwoj” można zamawiać w Zgierzu u o. Lucha, w Piotrkowie u o. Szymona, w Łodzi u o. Szymona, w Warszawie u o. Szymona.